RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 84.669 van 13 januari 2000
in de zaken A. 45.088/VII-10.372
45.107/VII-10.371.

In zake : I. de n.v. TOTALFINA BELGIUM,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. LINDEMANS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Keizerslaan 3

II. de b.v.b.a. DE VYLDER en ZONEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat E. MEYNTJENS,
kantoor houdende te BURCHT,
Kaai 1

tegen :

I. + II. het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. FINA op 2 oktober 1991 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting van 24 juni 1991, houdende wijziging van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 3 november 1988, waarbij aan de n.v. FINA een vergunning wordt verleend om te Zwijndrecht een dienststation te exploiteren (A. 45.088);

Gezien het verzoekschrift dat de b.v.b.a. DE VYLDER en ZONEN op 4 oktober 1991 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van hetzelfde besluit (A. 45.107);

Gezien de toelichtende memories;

Gezien het verslag opgemaakt door Adjunct-auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de beschikking van 3 september 1998 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 3 september 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van de dossiers gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 17 november 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 16 december 1999;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat F. DE PRETER, die loco Advocaat D. LINDEMANS verschijnt voor de eerste verzoekende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. <u>De gegevens van de zaken</u>

Overwegende dat de gegevens van de zaken als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 13 augustus 1987 wordt bij het provincie-bestuur van Antwerpen een vergunningsaanvraag ingediend

voor de exploitatie van een verkooppunt voor petroleum-producten en een garage met werkplaats, gelegen aan de Pastoor Coplaan 140 te 2720 Burcht. Op de vergunnings-aanvraag wordt bij de te verstrekken inlichtingen over de aanvraag de identiteit opgegeven van DE VYLDER Eddy, handelaar, woonachtig aan de Pastoor Coplaan 97 te Burcht. Het formulier van de vergunningsaanvraag wordt ondertekend door een niet nader identificeerbaar persoon en voorzien van een stempel met de vermelding "n.v. FINA, Wetenschapsstraat 37, 1040 BRUSSEL".

1.2. Met een besluit van 3 november 1988 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen wordt aan de n.v. FINA vergunning verleend voor het in bedrijf stellen van een dienststation omvattende : 3 ingegraven houders voor benzine, 1 ingegraven houder voor dieselolie, een garage met werkplaats, een toonzaal voor maximaal 10 voertuigen en 5 brandstofverdeelpompen. De exploitatievergunning wordt afgegeven voor een termijn van twintig jaar.

Het besluit van de bestendige deputatie wordt aan de belanghebbenden betekend op 1 december 1988 en vanaf die datum aan het gemeentehuis en aan de betrokken inrichting gedurende tien dagen aangeplakt.

1.3. Met een op 2 december 1988 gedagtekende brief tekent Florine VERBRAKEN beroep aan tegen het vergunningsbesluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 3 november 1988. Die brief blijkt te zijn verzonden op 5 december 1988 en door de bevoegde gemeenschapsminister te zijn ontvangen op 6 december 1988.

1.4. In het kader van de beroepsprocedure worden verschillende adviezen uitgebracht :

a. Op 9 maart 1989 wordt advies uitgebracht door het bestuur voor ruimtelijke ordening. Dit advies

is gunstig op voorwaarde dat geen verfspuitcabine of carrosseriewerkplaats wordt ingericht.

b. Op 15 april 1991 maakt het bestuur voor leefmilieu verslag op over haar onderzoek betreffende het beroep. Het verslag wordt door de bevoegde bestuurs-directeur voor akkoord ondertekend op 3 juni 1991.
Het bestuur voor leefmilieu adviseert om het beroepen vergunningsbesluit aan te vullen met een bijzonder exploitatieverbod voor de nachtperiode (tussen 22 u en 6 u) en om de verleende vergunning voor een onderhouds-werkplaats en een luchtcompressor op te heffen. Volgens het bestuur is het exploitatieverbod gerechtvaardigd doordat het dienststation in de nabijheid van woningen en nog vrije bouwkavels wordt gevestigd.

1.5. Met een besluit van 24 juni 1991 doet de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting uitspraak over het beroep en beslist hij het ingestelde beroep ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond te verklaren. Het beroepen vergunningsbesluit van de bestendige deputatie wordt dienvolgens op volgende punten gewijzigd :

- een bijzondere exploitatievoorwaarde wordt toegevoegd welke ertoe strekt de exploitatie van het dienst-station te verbieden tussen 22 u en 6 u;
- de door de bestendige deputatie verleende vergunning voor een garage met werkplaats en een luchtcompressor wordt opgeheven.

Dit is de bestreden beslissing.

2. <u>De gegrondheid van het beroep in de zaak A. 45.088</u>

2.1.1. Overwegende dat de verzoekende partij als tweede middel aanvoert wat volgt :

> "Tweede middel, genomen uit de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, en meer bepaald van het vereiste om binnen een redelijke termijn te beslissen na beroep,
> doordat, op een beroep, ingediend op 5 december 1988, slechts werd beslist op 24 juli 1991, nadat één enkel advies uitgebracht werd op 15 april 1991,
> terwijl, een beslissing op beroep inzake exploitatievergunningsaanvragen dient te worden genomen binnen een redelijke termijn.
> Toelichting :
> In het arrest CAP, nr. 31.487, van 1 december 1988, stelde de Raad van State :
> 'Overwegende dat zo het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming weliswaar enkel m.b.t. de beslissing in eerste aanleg bepaalt binnen welke termijn deze moet worden genomen en niets voorschrijft m.b.t. de beslissing in beroep, daaruit evenwel niet volgt dat die beslissing niet binnen een redelijke termijn moet worden genomen; dat de redelijkheid van die termijn voornamelijk wordt bepaald door de mogelijkheid voor de bestuursoverheid om over alle feitelijke gegevens, inlichtingen en adviezen te beschikken die het haar mogelijk moeten maken om met kennis van zaken tot een beslissing te komen'.
> In casu werd het beroep door mevr. VERBRAKEN ingediend op 5 december 1988. Slechts op 15 april 1991, dus 2 jaar 4 maanden en 10 dagen later, brengt de administratie een advies uit omtrent dit beroep. Deze extreem lange tijdspanne kan niet gerechtvaardigd worden. Dergelijke rechtvaardiging is zeker niet terug te vinden zo men rekening houdt met de (eenvoudige) aard van het dossier.
> De overschrijding van de redelijke termijn wordt nog beklemtoond door het feit dat de minister slechts ruim 2 maanden na het advies een beslissing nam, deze beslissing slechts ruim 40 dagen later ter kennis van de eigenaar werd gebracht, en bovendien tot op heden niet werd betekend aan de verzoekster";

2.1.2. Overwegende dat de verzoekende partij, nadat de verwerende partij het administratief dossier buiten de voorgeschreven termijn had neergelegd, nog doet gelden wat volgt :

"Uit het dossier blijkt voorts dat het Bestuur Leefmilieu op 13 maart 1989 over alle nodige stukken en adviezen beschikt om zelf advies uit te brengen (zie het gunstig advies van AROL d.d. 28 februari 1989, en de ontvangststempel op dit advies; zie tevens de brief van de lagere overheid d.d. 20 februari 1989). Het Bestuur voor Milieuvergunningen van AMINAL stelt slechts een advies op op 15 april 1991. Dit advies wordt slechts op 3 mei 1991 door de hiërarchische overste goedgekeurd. In het administratief dossier is geen enkel stuk terug te vinden waaruit enige rechtvaardiging zou blijken voor de extreem lange tijdspanne tussen het ogenblik waarop het Bestuur Milieuvergunningen of zijn rechtsvoorganger over alle feitelijke gegevens, inlichtingen en adviezen beschikte om zelf advies uit te brengen, en de datum waarop zij zelf een advies opstelde en goedkeurde. De redelijke termijn om te beslissen na beroep is dan ook manifest overschreden";

2.2.1. Overwegende dat een beslissing als de bestredene genomen moet worden binnen een redelijke termijn; dat bij de beoordeling van de redelijkheid van de termijn rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid voor het bestuur om over alle feitelijke gegevens, inlichtingen en adviezen te beschikken die het mogelijk moeten maken om met kennis van zaken te beslissen; dat de termijn die ten dezen in acht moet worden genomen niet deze is tussen het tijdstip van ontvangst door de verwerende partij van de adviezen en het tijdstip van de bestreden beslissing, maar wel de tijdspanne verlopen tussen het instellen van het administratief beroep en het nemen van het bestreden besluit, zeker wanneer, zoals ten dezen, de adviesverlenende instanties besturen zijn die bestaan in de schoot van de overheid die het bestreden besluit neemt;

2.2.2. Overwegende dat uit het administratief dossier blijkt dat het beroep van Florine VERBRAKEN door de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting werd ontvangen op 6 december 1988, terwijl het bestreden besluit dateert van 24 juni 1991,

dit is nagenoeg 31 maanden later; dat die zeer lange tijdspanne om over het beroep uitspraak te doen zijn oorzaak hoofdzakelijk vindt in de ongewoon lange tijdspanne van ongeveer 27 maanden die het bestuur voor leefmilieu nodig had om een door de bevoegde bestuursdirecteur voor akkoord ondertekend verslag en advies op te maken; dat evenwel noch in het administratief dossier, noch in het beroepsdossier elementen kunnen worden gevonden die een dergelijk lang onderzoek van het beroep rechtvaardigen; dat evenmin de verwerende partij die noch een memorie van antwoord, noch een laatste memorie heeft ingediend daartoe redenen aangeeft; dat dienvolgens een tijdsverloop van meer dan 31 maanden tussen de ontvangst van het beroep en de uitspraak erover niet als redelijk kan worden beschouwd; dat het tweede middel gegrond is; dat de vernietiging op grond van dat middel tot gevolg heeft dat het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 3 november 1988 definitief wordt;

3. Het beroep in de zaak A. 45.107

Overwegende dat, gelet op de gegrondheid van het annulatieberoep ingediend door de n.v. FINA in de zaak 45.088, het beroep ingediend door de b.v.b.a. DE VYLDER en ZONEN geen voorwerp meer heeft; dat gelet op de reden die tot het verdwijnen van het voorwerp heeft geleid, het past dat de kosten van het beroep ten laste worden gelegd van de verwerende partij,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Gemeenschapsminister van leefmilieu, natuurbehoud en landinrichting van 24 juni 1991, houdende wijziging van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad

van Antwerpen van 3 november 1988, waarbij aan de n.v. FINA een vergunning wordt verleend om te Zwijndrecht een dienststation te exploiteren.

Artikel 2.

Er is geen grond tot uitspraak in de zaak A. 45.107.

Artikel 3.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 4.

De kosten van de beroepen, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op dertien januari tweeduizend, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**